Examenul de bacalaureat naţional 2018

Proba E - b)

Limba şi literatura maghiară materină

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Balassi Bálint: Adj már csendességet

1 Adj már csendességet, lelki békességet,
mennybéli Úr!
Bujdosó elmémet ódd bútól szívemet,
kit sok kín fúr!

2 Sok ideje immár, hogy lelkem szomjan vár
mentségére,
Őrizd, ne hadd, ébreszd, haragod ne gerjeszd
vesztségére!

3 Nem kicsiny munkával, fiad halálával
váltottál meg,
Kinek érdeméért most is szükségemet
teljesíts meg!

4 Irgalmad nagysága, nem vétkem rútsága
feljebb való,
Irgalmad végtelen, de bűnöm éktelen
s romlást valló.

5 Jóvoltod változást, gazdagságod fogyást
ereszthet-é?
Éngem, te szolgádat, mint régen sokakat,
ébreszthet-é?

6 Nem kell kételkednem, sőt jót reménlenem
igéd szerint,
Megadod kedvesen, mit ígérsz kegyesen
hitem szerint.

7 Nyisd fel hát karodnak, szentséges markodnak
áldott zárját,
Add meg életemnek, nyomorult fejemnek
letört szárnyát;

8 Repülvén áldjalak, élvén imádjalak

vétek nélkül,
Kit jól gyakorolván, haljak meg nyugodván,
bú s kín nélkül!

a. Ki a vers beszélője, kihez szól, milyen céllal? 5 pont
b. Mit árulnak el a lírai én életéről, Istenhez való viszonyáról a költemény stilisztikai alakzatai, közlésformái? 5 pont
c. Hogyan tagolná a költeményt? Indokolja válaszát! 5 pont
d. Összegezze a reneszánsz világkép sajátosságait a költeményben! 5 pont
A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Nagy szomorúsága a magyar film- és kultúrtörténetnek, hogy az első, tudatosan megalkotott hazai mozgóképből egyetlen példány sem maradt az utókor számára. Bár már a film születése (1895 december: a Lumière testvérek első vetítése Párizsban) után nem sokkal Magyarországon is hódítani kezdett a mozgókép, az első időkben a filmek csak egyes események megörökítésére szolgáltak, amelyeket aztán a mozgó kép varázslatára kíváncsi közönségnek, mint afféle különleges attrakciót lehetett bemutatni.

A magyarországi filmvetítések és a filmkészítés 1896-ban vette kezdetét, mintegy a millenniumi ünnepségek kezdetére.

Emlékezetes az első, Magyarországon készült filmfelvételek története: a millenniumi ünnepségek idején az első magyar hivatalos „mozgófényképész", Sziklai Zsigmond építész felvételt készített az ünnepségekről, és az Andrássy úti vetítőjében majdnem kisebb botrány tört ki, mert az egyik beállítás kissé felségsértőre sikerült: „levágta" ugyanis I. Ferenc József fejét.

Az öt évvel később forgatott A táncz ennél jóval tudatosabban készült. Nem csupán egyszerű „eseménydokumentálás" céljából született, hanem már komoly koncepciót követve, átgondolt felépítéssel és kiváló szereplőgárdával. Magyarország A táncz-cal az első filmgyártó országok között volt, ahol megjelent a tudatos filmkészítés, a cselekményvezetés igénye.

1900-ban az Uránia Tudományos Egyesület létrehozta az Uránia Magyar Tudományos Színházat, Oroszi Antal épp akkoriban tönkrement varázslatos, keleties hangulatú mulatójának épületében (a mai Uránia Nemzeti Filmszínház helyén, a budapesti Rákóczi úton), ahol a Magyar Tudományos Akadémia által életre hívott egyesület mozgóképekkel illusztrált tudományos előadásokat tartott.

http://www.origo.hu/filmklub/20180430-az-elso-magyar-film-a-tancz.html

a. Milyen céllal, igénnyel készültek az első filmek? 5 pont
b. Írjon ki a szövegből két-két példát a hagyományos és a szóelemző írásmód elvére! 5 pont
c. Milyen kommunikációs funkciók érvényesülnek a szövegben? Indokolja válaszát! 5 pont
d. Fejtse ki a véleményét 10-15 mondatban, miben rejlik a szavak szépsége! 10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben ***A szenvedés és megváltásának lehetőségei az epikában*** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű ***(Margit-legenda, Kármán József: Fanni hagyományai, Jókai Mór: Az arany ember, Móricz Zsigmond: Sárarany Kosztolányi Dezső: Édes Anna, Pacsirta vagy más olvasott mű)*** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai (pl. történetalakítás, tér, idő, elbeszélő) 5 pont
b. a szenvedés motívuma a választott műben 5 pont
c. a jellemábrázolás sajátosságai 5 pont
d. értékrendek ütközése 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.